

FILE DIN ISTORIA UNIVERSITĂȚII NAȚIONALE DE APĂRARE „CAROL I”

FILES FROM THE HISTORY OF “CAROL I” NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY

DES PAGES DE L’HISTOIRE DE L’UNIVERSITÉ DE DÉFENSE NATIONALE “CAROL Ier”

Dr. Laura-Rodica HÎMPĂ*

Instituție unică prin vechime, structură și organizare, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” s-a evidențiat, de-a lungul timpului, la nivelul organizațiilor militare de învățământ superior românesc, prin amploarea activităților sale de formare și informare a ofițerilor. Articolul redă aspecte din elementele constitutive ale Școlii Superioare de Război (denumirea inițială, din anul 1889), cu scurte opriri asupra anilor 1919, 1937 și 1939, ilustrate cu documente de arhivă.

Cercetarea se bazează pe documentele studiate la Arhivele Naționale Militare, Serviciul Arhivelor Naționale Istorice Centrale, Biblioteca Academiei Române și Biblioteca Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

Unique institution through seniority, structure and organization, the “Carol I” National Defense University has stood out over time at the level of the military organizations of higher education in Romania, through the scope of its activities of training the officers in theory and practice. The article gives aspects of the constituent elements of the Superior War School (the initial name from 1889), with brief stops on the years 1919, 1937 and 1939, illustrated with archival documents.

The research is based on the documents studied at the National Military Archives, the Service of the Central National Historical Archives, the Library of the Romanian Academy and the Library of the National Defense University “Carol I”.

Institution unique par son ancienneté, sa structure et son organisation, l’Université de Défense Nationale “Carol Ier” s’est distinguée, au fil du temps, parmi d’autres organisations militaires d’enseignement supérieur en Roumanie, par la portée de ses activités de formation et d’information des officiers. L’article décrit des aspects sur les éléments constitutifs de l’École supérieure de guerre (comme était dénommée, au début, en 1889), avec de brefs arrêts sur les années 1919, 1937 et 1939, illustrés par des documents d’archives.

La recherche est basée sur les documents étudiés aux Archives Militaires Nationales, au Service des Archives Centrales d’Histoire Nationale, à la Bibliothèque de l’Académie Roumaine et à la Bibliothèque de l’Université de Défense Nationale “Carol Ier”.

Cuvinte-cheie: Școala Superioară de Război; Universitatea Națională de Apărare „Carol I”; Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

Keywords: Superior War School; “Carol I” National Defense University; Bulletin “Carol I” National Defense University.

Mots clés: École supérieure de guerre; Université de Défense Nationale “Carol Ier”; Bulletin de l’Université de Défense Nationale “Carol Ier”.

Cercetarea de față își propune să surprindă câteva momente importante din evoluția de peste un secol a Universității Naționale de Apărare „Carol I”, din perspectiva documentelor de arhivă. Etapele surprinse aici ilustrează liniile de fond ale ideilor în

jurul cărora s-au articulat direcțiile care au influențat de-a lungul timpului învățământul superior militar și, implicit, eșaloanele de conducere ale Armatei României.

Limitările impuse de dimensiunile rezonabile ale unui articol științific au condus la surprinderea retrospectivă a câtorva evenimente decisive: 1889, anul înființării; apoi anul 1919, care a adus înființarea Școlii de Intendență; 1937, anul în care

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”
e-mail: l.himpa@gmail.com

a luat ființă Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”; 1939, anul în care s-a inaugurat actualul sediu și în care s-au aniversat primii 50 de ani de activitate.

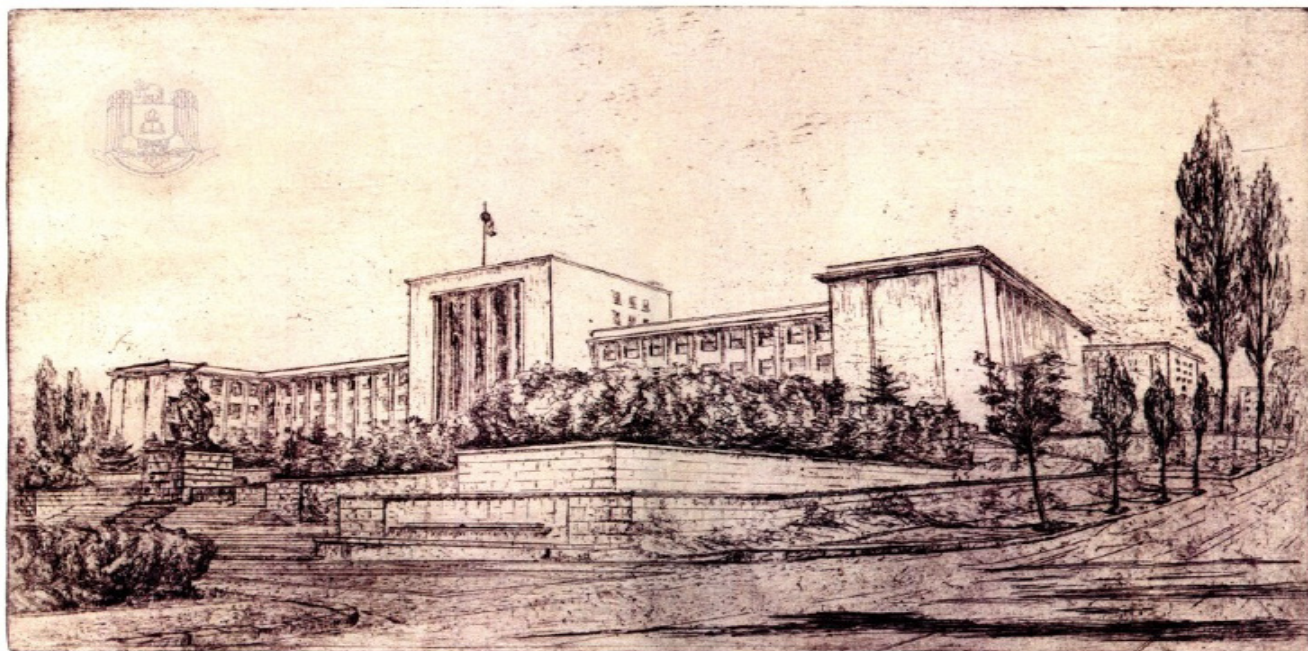
Momentul apariției Școlii Superioare de Război a venit într-un context în care nevoia de formare a personalului militar superior era văzută ca o prioritate națională. Până în anul 1889, ofițerii de rang înalt erau trimiși la studii în marile capitale europene, la universități militare de renume (Torino, Bruxelles, Paris, Berlin, Viena). Acest mod de educare asigura o pregătire elitistă prin contactul direct cu civilizația și cultura europeană.

Înființarea Școlii Superioare de Război, ca intermediar și formator pentru doctrina armatei române, a constituit o necesitate odată cu crearea

„Matei Basarab”, „Mihai Viteazul”, „Gheorghe Șincai”, „Spiru Haret”, „Sfântul Sava”, „Titu Maiorescu”, „Iulia Hașdeu”, Biblioteca Academiei Române, Casa Monopolurilor Statului, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, Consiliul de Miniștri, Palatul Ministerului Transporturilor, Ministerul Justiției, Institutul Agronomic, Palatul Regal, Palatul Patriarhiei etc.²

Printre realizările regelui Carol I, se numără la loc de cinste și Școala Superioară de Război, înființată prin Înalt Decret Regal nr. 2073, emis la data de 8/20 august 1889.

În primul articol al legii, a fost stabilit scopul instituției: pregătirea ofițerilor de stat major și răspândirea în armată a înaltelor cunoștințe militare. Cursurile țineau doi ani, iar condițiile

Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

Gravură realizată de Eugen Iliu, Uniunea Artiștilor Plastici din România

Statului Major General, la 12 noiembrie 1859, prin Înaltul Ordin de Zi nr. 83, semnat de Alexandru Ioan Cuza. Ofițerii care alcătuiau acest organism erau recrutați din rândul celor care absolviseră școli de război în străinătate și care „posedau cunoștințe speciale militare dobândite prin studii sistematice”¹, însă fără a avea o gândire militară românească proprie.

Ctitor al României moderne, regele Carol I a avut în vedere să se construiască, în București și aproape în toate orașele reședință de județ, clădiri administrative, tribunale, biserici, cinematografe, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, liceele:

pe care candidații trebuiau să le îndeplinească, enumerate în articolul cinci, erau următoarele: să fi deținut gradul de locotenent, să fi lucrat „cel puțin doi ani în serviciu efectiv la trupă, să aibă o bună conduită sub toate raporturile și să fie de o bună constituție fizică, recunoscut sănătoasă”. Un medic militar trebuia să dea un aviz din care să reiasă „constituțiunea fizică a candidatului, în special vederea și auzul” (Anexa nr. 1).

După anul 1919, având în vedere situația creată prin noile alianțe, încheiate în urma Primului Război Mondial, colaborarea României s-a limitat la Școlile Superioare de Război de la Torino și Paris.

De asemenea, este recunoscut oficial faptul că, după Războiul de Întregire (1914-1916), România a preluat doctrina Armatei Franceze³.

Pornind de la discursul de inaugurare a Școlii Superioare de Război, rostit de întemeietorul acesteia, generalul Ștefan Fălcoianu⁴, în noiembrie 1889, potrivit căruia „Necesitatea creării unei Școli Superioare de Război a fost mult simțită și solicitată cu stăruință de Marele Stat Major al Armatei. (...) Vom pune toate silințele noastre spre a ne achita cu cel mai viu interes de această îndatorire; vom reclama, și suntem siguri că vom dobândi concursul camarazilor noștri cei mai luminați și, astfel, sperăm că, cu toții împreună, vom face ca această importantă instituțiune să dea roadele ce Armata așteaptă de la dânsa”⁵, putem concluziona acum, la ceas aniversar, după 130 de ani de efervescentă activitate, după schimbări și transformări de nume⁶, că vorbele mai sus amintite și-au atins, an după an, adevăratul sens.

Portretul lui Ștefan Fălcoianu

Gravură realizată de Nicolae Grigorescu,
Biblioteca Academiei Române

Din evoluția Statului Major General, de la formele inițiale până la structura complexă de astăzi, de concepție și pregătire doctrinară, toate dominate de un caracter național specific, un pas hotărâtor a fost apariția, în 1889, a Școlii Superioare de Război, care a pus amprenta pe educația ofițerilor de rang înalt, încurajând totodată cooperarea cu celelalte armate, cercetarea și inovarea, toate conducând la maximizarea capacității operative și deci la eficientizarea întregii armate.

Astfel, menirea prestigioasei instituții de învățământ superior militar românesc a fost ținută vie și și-a atins scopul, slujită cu devotament și înalte sentimente de patriotism atât de ofițerii superiori ai Armatei Române pe care i-a format, cât

și de nume importante ale culturii române, pornind de la Nicolae Iorga, Grigore Alexandrescu, Simion Mehedinți, Dimitrie Gusti, Henri H. Stahl, Dimitrie Caracostea.

Nevoia de modernizare, perfecționare și aliniere la cerințele vremii a dus la o extindere permanentă a domeniilor de formare a ofițerilor studenți.

Astfel, în anul 1919, regele Ferdinand a emis Înaltul Decret Regal nr. 4729/1919, prin care a luat ființă „Secția de intendență pe lângă Școala Superioară de Război”⁷, cu o durată de doi ani.

„(...) Este absolut necesar ca, pe lângă ceilalți factori care contribuie la câștigarea bătăliilor, să existe și exponentul organismului economic, care, prin pregătirea sa de specialitate, să organizeze și să dirijeze economia războiului de care depinde în mare parte soarta bătăliilor. Școala Superioară de Război, dând importanța cuvenită acestui principiu suveran în pregătirea marelui organism Armata, prin înființarea și funcționarea Secției de Intendență sub același acoperiș și sub impulsivitatea aceleiași direcțiuni, a completat golul atât de simțit în conducerea și structura armatei”⁸.

Erau studiate domenii ca: matematica financiară, dreptul comercial, economia politică și națională, finanțe, statistică, chimie industrială și alimentară, legislația și administrația militară etc. (Anexa nr. 2). Până în anul 1939, au absolvit 19 promoții (348 de absolvenți) Școala Superioară de Intendență.

Participantă activă la cele mai importante evenimente din istoria României de după 1889 și până în prezent, Școala Superioară de Război a format promoții de ofițeri de Stat Major și a impus, datorită profesorilor și comandanților săi, cunoștințele militare de care a fost nevoie pentru a-și duce până la capăt misiunea, a știut să țină pasul cu timpul și a trecut, uneori chiar cu sacrificii umane, peste cele două Războaie Mondiale și peste Revoluția din 1989. Candelă vie pentru eroii căzuți la datorie este prezentă în Holul de Onoare, iar numele acestora este gravat în marmură albă pentru amintirea lor veșnică.

Anul 1937 rămâne în istoria Școlii Superioare de Război atât prin apariția „Buletinului Școlii Superioare de Război”, prima titlatură a publicației, (Anexa nr. 5), cât și prin demararea lucrărilor pentru construirea noului sediu din Șoseaua Panduri.

Desprins din pleiada publicațiilor periodice militare ale perioadei interbelice, Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I” a rămas revista cu cea mai lungă existență, împlinind, în luna aprilie 2019, 82 de ani de tradiție și valoare⁹.

Primul număr al Buletinului Universității Naționale de Apărare „Carol I” a apărut în anul 1937, aprilie-mai, cu aprobarea și la inițiativa Marelui Stat Major, nr. 2872/23, ianuarie 1937, fapt de o importanță deosebită, meționat și în Regulamentul Școlii Superioare de Război din acel an.

Nu numai rezistența în timp este de remarcant în cazul de față, ci și menținerea rolului de tribună a spațiului celor mai înalte idei, aflată în slujba celei mai importante instituții de învățământ superior militar din România.

În Regulamentul „Școlii Superioare de Război” din anul 1937, au fost expuse atât menirea, cât și mijloacele de realizare a obiectivelor instituției. Au fost subliniate două idei centrale: educația la nivel superior a ofițerilor militari și asigurarea unei baze de pregătire dintre cele mai moderne „în vederea comanda și conducerii Marilor Unități și în vederea alegerii ofițerilor de Stat-Major”¹⁰.

Dintre metodele de îndeplinire a obiectivelor propuse inițial, în primul rând a fost menționată activitatea ofițerilor absolvenți, „cu ocazia serviciului lor la trupă sau la comandamente (...), procedeu așa de lent față de rapiditatea de astăzi a progresului științei militare”, riscând ca doctrina abia primită în armată să devină perimată. Ineficacitatea provenea și din lipsa de experiență și de autoritate a celor care nu reușeau să impună cunoștințele dobândite.

În al doilea rând, a fost subliniat rolul avut de „publicațiunea prin care se obținea difuzarea noilor idei, mult mai rapid, în același timp cu predarea cursurilor în Școală și ținerea la curent a comandamentelor cu un material intelectual oficial, verificat prin numeroase dezbateri, foarte necesar documentării lor, pentru aplicarea doctrinei în armată”¹¹. Un alt avantaj foarte important subliniat în Regulament a fost și stabilirea unei comunități de vederi între comandamente și ofițerii de stat major, ceea ce contribuia de la început la o încredere reciprocă și la o colaborare mult mai fructuoasă.

În urma celor expuse mai sus, Școala Superioară de Război, ca organ oficial de înaltă cultură militară al Marelui Stat Major și cu aprobarea acestuia, a

luat inițiativa imprimării unui „Buletin”, menit nu numai să înlăture neajunsurile primului procedeu, dar în același timp să-l și completeze.

Văzut ca un mijloc de propagandă a celor mai avansate cunoștințe în comunitatea militară academică și de formare a unei unități de doctrină în armată, în fiecare Buletin erau expuse diferite subiecte pentru a fi, astfel, mai bine urmărite și aplicate: defensiva, ofensiva, cavaleria, infanteria, artileria, geniul, mijloacele mecanizate etc.

Apariția Buletinului a fost considerată unul dintre cele mai importante obiective ale Școlii Superioare de Război în rolul ei de răspândire a cunoștințelor militare superioare în armată, despre care directorul de atunci, generalul adjutant Paul Teodorescu, a spus: „Pășim cu încredere în greaua misiune pe care, din dragostea de a servi instituția, ne-o asumăm”¹².

Modificările continue la nivelul învățământului superior militar din România și, mai ales, cele produse în diseminarea informațiilor au afectat mijloacele de comunicare și de utilizare la nivelul cunoașterii umane. Schimbările politice, economice și sociale, produse de-a lungul timpului, au avut o puternică influență și asupra modului de informare a specialiștilor militari implicați în procesul de învățământ.

Noile tehnologii ale informării și fenomenele sociale, generate de mass-media în vederea informării și comunicării tuturor generațiilor, au dus la noi practici de comunicare, la o revoluție în practica muncii intelectuale, conducând invariabil la preeminența folosirii unui text în defavoarea lecturii tradiționale. În acest context, Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I” reprezintă, în prezent, un forum de dezbatere și analiză pentru mediile academice și profesionale, revista fiind deschisă, în egală măsură, cadrelor didactice, cercetătorilor, doctoranzilor și postdoctoranzilor, studenților, personalului militar și civil din instituții aparținând domeniului apărării, ordinii publice și securității naționale.

Au fost permanent analizate importanța și rolul publicației în dezvoltarea demersului de învățare și cercetare și au fost aplicate soluții care includ, în prezent, pe lângă publicarea în mediul online, și apariția unui număr în limba engleză, cu periodicitate trimestrială, sub titlul: ”Bulletin of Carol I National Defence University”, ambele publicații fiind disponibile la adresa <http://buletinul.unap.ro/>.

Începând din anul 2011, Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I” este o publicație cu prestigiu recunoscut în domeniul „Științe militare, informații și ordine publică” al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, indexat și în baze de date internaționale.

Evoluția spectaculoasă a tehnologiilor a declanșat valul schimbărilor și în ceea ce privește nivelul comunicațiilor și rolul jucat de acestea în societatea contemporană. Tematica Buletinului a cunoscut o extindere spre zone rezervate până acum specialiștilor din alte domenii, și conținutul articolelor a fost în permanență reconsiderat.

Modalitatea de învățare instituțională, dar și cea individuală în cadrul armatei sunt esențiale în momentul de față, asigurând abilitățile necesare accesului în lumea structurilor infodocumentare din mediul digital. Cele mai vizibile sunt cele care privesc tipologia documentelor în era digitală, provocări la care oamenii trebuie să fie dispuși și capabili să se adapteze în permanență. De exemplu, e-learning este considerată o oportunitate de învățare care duce la evoluția capacității de efectuare a muncii independente, dar și la capacitatea de fi parte a unei echipe în care Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I” răspunde „prezent la apel” prin varianta sa online.

Atributele necesare funcționării la standarde ridicate, menite să facă față rapid schimbărilor organizaționale, se regăsesc în modul actual de prezentare a Buletinului: flexibilitate, creativitate, lucru în echipă, colaborare, capacitate de sinteză, curiozitate intelectuală și experiența culturală semnificativă a celor 82 de ani parcurși.

Apariția trimestrială a început din anul 1956 și continuă până în prezent. Denumirea a fost schimbată de-a lungul vremii, în strânsă legătură cu titulatura oficială a instituției, astfel că, în anul 1991, numele a fost schimbat în „Buletinul Academiei de Înalte Studii Militare”¹³, apoi, în anul 2003, în „Buletinul Universității Naționale de Apărare”¹⁴, iar, din anul 2005, poartă actuala denumire: „Buletinul Universității Naționale de Apărare «Carol I»”¹⁵.

Din documentele păstrate în arhive și din mărturiile contemporanilor la evoluția și transformarea instituției de la Școala Superioară de Război la Universitatea Națională de Apărare

„Carol I”, am selectat și anul 1939, care a fost dedicat celei de-a 50-a aniversări de existență a sa, prilej cu care a fost inaugurat cu fast, la 6 decembrie, sediul actual al instituției, deși cel de-al Doilea Război Mondial începuse deja în Europa.

Momentul a fost pregătit începând cu doi ani în urmă, în anul 1937, cu apelul, repetat timp de doi ani în ziare, la radio, în Monitorul Oastei (nr. 1 – 12/1938), făcut foștilor studenți și profesori pentru strângerea materialului documentar necesar alcătuirii unui album al absolvenților, o carte a amintirilor, a unei statistici a activității școlii, pentru alcătuirea unui muzeu cu obiecte, documente și fotografii etc. (Anexele nr. 3, 4).

În urma demersurilor făcute a fost publicată o operă unică: „Cartea amintirilor absolvenților 1889 - 1939”, din păcate într-un singur exemplar, care se află la Muzeul Militar din București.

Izvor incontestabil de informații deosebit de prețioase pentru împlinirile și avaturile primilor 50 de ani din viața instituției, de interes pentru mediul academic, dar și pentru publicul larg, „Cartea amintirilor absolvenților 1889-1939” reprezintă o lucrare pentru care s-ar impune o lărgire a gradului de accesibilitate, de ce nu, o ediție anastatică a acestei lucrări, ca un omagiu pentru cei care au slujit aici, atunci, și ca un bun exemplu pentru urmași.

Anul 1939 rămâne ca un moment de bilanț al primilor 50 de ani de activitate ai Școlii Superioare de Război, ani în care au fost scrise 3.270 de lucrări de specialitate, dintre care 309 lucrări de istorie militară, 258 de tactica infanteriei, 196 de tactica artileriei etc.¹⁶

Anii 1919, 1937 și 1939, asupra cărora am aruncat aceste câteva priviri, reprezintă etape de dezvoltare în lungul șir de evenimente care au marcat cei 130 de ani de existență ai Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

Am ilustrat cu imagini de arhivă acest mic tablou, pentru a simți întru câtva parfumul epocii trecute și pentru a reprezenta așa cum se cuvine aceste piese de puzzle, care alcătuiesc acum tabloul vieții noastre cotidiene, a celor care ducem mai departe cu mândrie mottoul instituit de regele Carol I: *LABOR IMPROBUS OMNIA VINCIT!*

Ad multos annos, Universitate Națională de Apărare „Carol I”!

ANEXE

Anexa nr. 1

DECRETUL DE ÎNFIINȚARE A ȘCOLII SUPERIOARE DE RĂZBOI

Înalt Decret 2073/8 august 1889

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, rege al României, la toți de față și viitori, sănătate.

Având în vedere articolul 4 al legii din martie 1883, asupra serviciului de stat major, asupra raportului ministrului nostru secretar de stat la Departamentul de Război nr. 14.498, am decretat și decretăm:

Art. 1. Se înființează pe lângă Marele Stat Major o Școală Superioară de Război, destinată a forma ofițeri de stat major.

Art. 2. Recrutarea ofițerilor elevi pentru această școală se va face conform legii, prin concurs între locotenenți și căpitani de toate armele, care vor avea cel puțin doi ani de serviciu efectiv la o trupă, cu o bună conduită și o constituție fizică sănătoasă.

Art. 3. Numărul elevilor ce se vor admite va fi acum, la început, de zece. Ofițerii elevi vor fi detașați de la corpurile lor și vor purta uniforma armii lor.

Art. 4. Examenul de admitere va fi scris, oral și practic. El va consta din patru probe: proba scrisă, compusă din două compoziții, din care una în limba franceză sau germană, proba orală asupra materiilor din program, proba practică constând într-o ridicare cu planșeta de recunoaștere pe teren și proba de echitație.

Art. 5. Materiile concursului vor fi următoarele: legislația și administrația militară, arta și istoria militară, artileria, fortificația, geografia, topografia, regulamnetele de infanterie, cavalerie și artilerie.

Art. 6. Cursurile școlii vor fi de doi ani. Vor începe în fiecare an la 1 noiembrie și se vor termina la 1 iunie anul viitor, la de la 1 iunie la 1 octombrie, elevii vor fi exercitați pe teren la lucrări topografice, călătorii de stat major, călătorii pe graniță și participare la manevrele anuale.

Art. 7. Examenele vor avea loc în fiecare an, pe cursuri, îndată ce unul este terminat, iar examenul general va avea loc în luna octombrie a anului al 2-lea de studiu, asupra tuturor materiilor predate în școală și înaintea juriului compus cum se va prescrie mai jos.

Afară de examene elevii vor fi supuși la interogațiuni asupra cursurilor și vor executa în fiecare lună cel puțin o compoziție scrisă la materiile hotărâte de direcția studiilor.

Elevii vor fi exercitați la exercițiul tactic al celor trei arme.

Exercițiul pe teren se va face cu unități de garnizoană.

Art. 8. Toate cursurile vor fi obligatorii și următoarele:

Anul I

Istoria militară	30 lecții
Tactica infanteriei	24 lecții
Tactica cavaleriei	12 lecții
Mobilizarea	14 lecții
Geografia militară generală	20 lecții
Artileria și tactica sa	25 lecții
Fortificația	20 lecții
Limba franceză	20 lecții
Limba germană	20 lecții

Anul al II-lea

<i>Istoria militară</i>	<i>30 lecții</i>
<i>Tactica și strategia generală</i>	<i>15 lecții</i>
<i>Geografia militară a României</i>	<i>10 lecții</i>
<i>Telegrafia militară</i>	<i>10 lecții</i>
<i>Căi ferate</i>	<i>10 lecții</i>
<i>Serviciul de stat major</i>	<i>25 lecții</i>
<i>Fortificația</i>	<i>15 lecții</i>
<i>Administrația</i>	<i>20 lecții</i>
<i>Dreptul internațional</i>	<i>15 lecții</i>
<i>Limba germană</i>	<i>20 lecții</i>
<i>Limba franceză</i>	<i>20 lecții</i>

Programele analitice se vor face de profesorii respectivi și se vor aproba în prealabil de Comitetul Consultativ de Stat Major.

Art. 9. Profesorii acestei școli se vor numi de ministrul de Război, după propunerea Comitetul Consultativ de Stat Major.

Art. 10. Juriul de examinare, atât pentru admitere în școală, cât și pentru absolvire, se va compune din trei ofițeri superiori, brevetati din cele trei arme, și doi membri din Comitetul Consultativ de Stat Major, din care unul președinte.

Juriul de examinare pentru admitere în școală va constata, după memoriile și recomandările ofițerilor candidați, conduita și aptitudinea lor militară, și un medic superior militar va da avizul său asupra constituției fizice a candidaților. Cei recunoscuți improprii vor fi eliminați de la concurs.

Șeful Statului Major General va avea supravegherea atât asupra mersului, cât și asupra examenelor în general.

Art. 11. La finele anului întâi, ofițerii elevi, care se vor dovedi prin examenele parțiale că nu pot urma mai departe, se vor aduce înaintea juriului examinator, care se va pronunța în mod definitiv și, după raportul șefului Statului Major General, se vor trimite la corpurile lor.

De asemenea, la finele anului al II-lea, ofițerii elevi care nu vor lua examenul de absolvire vor fi trimiși la corpurile lor.

Repetări de clase nu se vor admite sub niciun motiv.

Art. 12. Ofițerii absolvenți ai Școlii Superioare de Război vor fi clasați pe rând de merit¹⁷, se va primi brevetul de stat major și vor fi trimiși a face un stagiul de instrucție de câte un an în corpuri de trupă, la o altă armă decât aceea de unde au venit, și acolo vor comanda cel puțin timp de 6 luni o companie, baterie sau escadron.

Art. 13. După stagiul de instrucție la trupă, ofițerii brevetati vor fi chemați, în rândul clasării lor de merit, a face stagiul de stat major 2 ani la Marele Stat Major și 1 an în statele majore de corp de armată și divizie.

Dacă în timpul stagiului la trupă și în serviciile succesive de stat major se va constata că unii din ofițerii brevetati nu corespund condițiilor de aptitudine cerute, acei ofițeri, după propunerea șefului de Stat Major General și avizul Comitetului Consultativ de Stat Major, vor fi înapoiati la armele lor.

Art. 14. Un regulament interior al școlii se va elabora de ministrul nostru secretar de stat la Departamentul de Război, care este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în Castelul Peleş, la 8 august 1889.

CAROL

*Ministru de Război
General Gheorghe Manu*

Monitorul Oastei nr. 55/ 19 august 1889, pp. 891-894.

Anexa nr. 2

DECRETUL DE ÎNFIINȚARE A „SECȚIEI DE INTENDENȚĂ”
ÎN CADRUL ȘCOLII SUPERIOARE DE RĂZBOI, 6 NOIEMBRIE 1919

Anexa nr. 2 -
50

FERDINAND I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Războiu, sub Nr.1298,

AM DECRETAT SI DECRETAM :

Art.1. Se înființează pe lângă Școala Superioară de Războiu "O secție de intendență" cu scopul :

a) A pregăti ofițerii de diferite arme și servicii cari doresc să intre în serviciul intendenței.

b) În mod excepțional și pentru ca scopul dela litera a) să poată fi pus în practică, a completa cunoștințele generale și tehnice speciale ale actualilor ofițeri de intendență spre a fi utili comandamentelor în ceea ce privește organizarea, mobilizarea și conducerea serviciilor administrative.

Art.2. Admiterea la Școala Superioară de Războiu "secția intendenței" se va face prin concurs. Epoca examenului de admitere și condițiunile vor fi aceleași ca pentru ofițerii combatanți cari intră în școala Superioară de Războiu.

Pentru anul acesta se vor putea prezenta la concursul de admitere toți intendenții căpitani și maiori cari nu trec vârsta de . . . ani la 1 Ianuarie 1920.

Art.3. Concursul de admitere atât pentru anul acesta cât și pentru viitor, va consta dintr'o probă scrisă și una orală, referitoare la cunoștințe generale și cunoștințe tehnice speciale, după cum urmează :

a) Cunoștințe generale: Istoria și Geografia generală, Noțiuni de drept civil, comercial, constituțional și administrativ, Noțiuni de finanțe și economie politică.

b) Cunoștințe militare, speciale tehnice : Legislație și administrație militară cum și toate legile și regulamentele în legătură cu acestea ; organizarea și funcționarea serviciului de subzistență ; Noțiuni de chimie alimentară ; citirea hărților.

Art.4. Durata cursurilor va fi de doi ani, urmându-se regimul prevăzut în regulamentul Școlii Superioare de Războiu.

Art.5. Numărul ofițerilor ce se va admite în școală se va hotărî anual prin decizie ministerială, potrivit cu nevoile serviciului administrativ al armatei și cu rezultatul concursului.

./.

- 2 -
57

Art.6. Anul acesta concursul de admitere va avea loc la M.St.M. (Școala Superioară de Războiu) în prima jumătate a lunii Decembrie.

Cererile de admitere la concurs, înaintate prin corpurile de trupă, comandamentele și serviciile respective însoțite de aprecierile tuturor șefilor ierarhici, vor trebui să sosească la M.St.M. (Școala Superioară de Războiu), cel mai târziu la 1 Decembrie 1919.

Pentru viitor admiterea la concurs se va face potrivit dispozițiilor ce se vor prevedea în regulamentul Școlii Superioare de Războiu (pentru secția Intendenței).

Art.7. Toate dispozițiile de detaliu relative la : funcționarea secției de intendență, profesori, personalul de cadre al școlii, cursuri, programe, sisteme de cotare, examene, etc. se vor stabili într'un regulament special, ce va forma o anexă a regulamentului Școlii Superioare de Războiu.

Art.8. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Războiu este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat la Castelul Peleş, la 6 Noembrie 1919.

MINISTRU DE RAZBOIU
GENERAL DE BRIGADA

Ion Rășcanu

FERDINAND.

Nr. 4729

Anexa nr. 3

APELUL PENTRU STRÂNGEREA MATERIALULUI DOCUMENTAR
LA 50 DE ANI DE EXISTENȚĂ A ȘCOLII SUPERIOARE DE RĂZBOI, DIN ANUL 1937MARELE STAT MAJOR
Școala Superioară de RăzboiuNr.2091
16 August 1939
ȘCOALA SUPERIOARA DE RAZBOIU
căt-reDl. Colonel Gheorghiu Gheorghiu
Ida Petala Z. Laco

In toamna acestui an, cea mai înaltă instituție de cultură militară, Școala Superioară de Războiu, împlinește o jumătate veac de existență. Acest deosebit eveniment din viața armatei noastre va fi sărbătorit într'un chip cât mai înălțător. Cu acest prilej va avea loc și inaugurarea noului local al școlii.

In cadrul acestei festivități, școala și-a propus să întocmească și să prezinte:

- un Album al absolvenților și profesorilor școlii până în prezent;

- o Carte a amintirilor;
- o Statistică a activității absolvenților școlii;
- un Muzeu cu obiecte, documente și fotografii ale absolvenților;
- o Expoziție a cărții militare române în ultimii 50 ani.

Pentru realizarea celor de mai sus, cu onoare vă rugăm să binevoiiți a ne acorda sprijinul Domniei Voastre trimițându-ne următoarele:

1. O fotografie format carte poștală, de preferință cu gradul din timpul studiilor sau profesoratului. Aceste fotografii trebuie să fie clare (urmând să fie reproduse) și vor fi însoțite de următoarele date biografice:

- Născut
- Sublocotenent (arma și anul)
- Ofițer elev S.S.R. (anul și gradul la absolvire)
- Profesor S.S.R. (anii, gradele și cursurile).
- Gradul actual.

2. Date statistice arătându-ne:

Comandamentele și unitățile în care ați activat de la absolvirea școlii și până astăzi (în deosebi în timpul campaniilor 1913 și 1916-1919).

3. Câteva pagini cu amintiri, evocând timpul de elev și profesor al școlii.

Se vor da referințe în special asupra:

- doctrinei și spiritului școlii,
- metodele didactice aplicate,
- condițiunile de funcționarea școlii,
- rezultatele obținute,
- evenimentele mai importante la care școala a participat în timpul cât ați fost elev și profesor,
- foloasele pe care școala le-a putut aduce în formarea ofițerilor de stat major și în activitatea lor în timpul campaniilor 1913 și 1916-19. Modul cum s'a exercitat serviciul de stat major în aceste campanii.

4. Obiecte, documente și orice fotografii și albume amintiri din timpul școlii și activității Domniei Voastre de stat major.

5. Cărți militare române din ultimii 50 ani.

Obiectele, documentele, fotografiile și cărțile militare ce ne veți trimite și care doriți să vă fie înapoiate, vă vor fi restituite după serbare.

Școala Superioară de Războiu își are trecutul strălucitor în promoțiile ei care au condus două războaie întregitoare ale Neamului nostru.

Domnia Voastră aparținând acestor promoții, contribuția ce ne-o veți acorda va fi de o deosebită importanță pentru promoțiile actuale și viitoare care vor avea astfel posibilitatea de a folosi experiența înaintașilor lor.

DIRECTORUL ȘCOALEI SUPERIOARE DE RAZBOIU
General

Al. Ioanițiu

**REVENIRE LA PRIMUL APEL (CEL DIN ANUL 1937)
PENTRU OMAGIEREA ȘCOLII SUPERIOARE DE RĂZBOI, ÎN ANUL 1939**

MARELE STAT MAJOR
Școala Superioară de Războiu.

SEMICENTENARUL ȘCOALEI
SUPERIOARE DE RĂZBOIU.
1889 - 1939

A P E L

către

Absolvenții și Profesorii Școlii Superioare
de Războiu și Școlii Superioare de Intendență.

În toamna acestui an, cea mai înaltă instituție de cultură militară, Școala Superioară de Războiu, împlinește o jumătate veac de existență. Acest deosebit eveniment din viața armatei noastre va fi sărbătorit într'un chip cât mai înălțător. Cu acest prilej va avea loc și inaugurarea noului local al școlii.

În cadrul acestei festivități, Școala și-a propus să întocmească și să prezinte :

- un Album al absolvenților și profesorilor școlii până în prezent;
- o Carte a amintirilor;
- o Statistică a activității absolvenților școlii;
- un Muzeu cu obiecte, documente și fotografii ale absolvenților;
- o Expoziție a cărții militare române în ultimii 50 ani.

Pentru realizarea celor de mai sus, sunteți rugați a ne acorda sprijinul trimițându-ne imediat următoarele :

1. O fotografie format carte poștală, de preferință cu gradul din timpul studiilor sau profesoratului. Aceste fotografii să fie clare urmând să fie reproduse; vor fi însoțite de următoarele date biografice:

- Născut
- Sublocot. (arma și anul)
- Ofițer elev S.S.R. (aniul și gradul la absolvire)
- Profesor S.S.R. (anii, gradele și cursurile),
- Gradul actual.

2. Date statistice arătându-ne :
Comandamentele și unitățile în care ați activat de la absolvirea școlii și până astăzi (în deosebi în timpul campaniilor 1913 și 1916-1919).

3. Câteva pagini cu amintiri, evocând timpul de elev și profesor al școlii.

Se vor da referințe în special asupra :

- doctrinei și spiritului școlii,
- metodele didactice aplicate,
- condițiunile de funcționarea școlii,
- rezultatele obținute,
- evenimentele mai importante la care școala a participat în timpul cât ați fost elev și profesor,
- foloasele pe care școala le-a putut aduce în formarea ofițerilor de stat major și în activitatea lor în timpul campaniilor 1913 și 1916-19. Modul cum s'a exercitat serviciul de stat major în aceste campanii.

4. Obiecte, documente și orice fotografii și albume amintiri din timpul școlii și activității Dvs. de stat major.

5. Cărți militare române din ultimii 50 ani.

./.

- 2 -

33

Reușita organizării lucrărilor de mai sus depinde numai de bunăvoința cu care Dvs.veți răspunde - complet și imediat - apelului școlii al cărei elev ați fost.

Stăruim a vă atrage atențiunea asupra numărului mare al acelor care încă nu au răspuns primului apel și asupra timpului extrem de scurt care a mai rămas până la sărbătorirea semicentenarului.

DIRECTORUL ȘCOALEI SUPERIOARE DE RĂZBOIU

Ioanițiu

Al. Ioanițiu

N o t ă :

Acest apel -începând din 1937- a fost repetat timp de 2 ani prin ziare, Monitorul Oastei (Nr.1,2,3,4,10,11 și 12/1938) și radio.

Acei care nu au trimis nici o dată sau au trimis date necomplete, vor înainta imediat școlii, cele cerute prin prezentul apel.

Acei care au trimis toate cele cerute mai sus, ne vor comunica imediat data când ni le-au trimis.

---o---

PRIMUL NUMĂR AL BULETINULUI
ȘCOLII SUPERIOARE DE RĂZBOI, APRILIE - MAI 1937

ANUL I No. 1

APRILIE și MAI 1937.

BULETINUL No. 1

Aprobat de Marele Stat Major

cu No. 2872 din 23. I. 1937.

SUMARUL:

- Cuvânt introductiv.
- Divizia în defensivă:
 1. Conferință.
 2. Aplicațiunea de *Tactică Generală* Nr. 1.
 3. Aplicațiuni de *Tactica Armelor*, în cadrul Aplicațiunii de *Tactică Generală* Nr. 1:
 - a) *Tactica Infanteriei*.
 - b) *Tactica Artileriei*.
 - c) *Tactica Aeronauticei*.
 - d) *Intrebuințarea Geniului*.
 4. Aplicațiuni de *Servicii* în cadrul Aplicațiunii de *Tactică Generală* Nr. 1:
 - a) *Organizarea materială a apărării*.
 - b) *Serviciul Intendenței*.
- *Note interpretative*, relative la *Regulamentul Marilor Unități*.
Nota explicativă Nr. 1: *Efortul în apărare*.
- *Mijloace noi de transmisiuni în războiul modern* (comunicări).
- *Bibliografie*.

DIRECȚIA, REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA.
ȘCOALA SUPERIOARĂ DE RĂZBOIU.
B-DUL I. C. BRĂTIANU No. 19 BUCUREȘTI.

Cuvânt înainte.

Regulamentul Școlii Superioare de Războiu, la art. 1, definește scopul Școlii astfel:

- a) a răspândi în armată cunoștințele militare superioare;*
- b) a procura ofițerilor de toate armele o bază de pregătire în vederea comandai și conducerii Marilor Unități, și în vederea alegerii ofițerilor de Stat-major.*

Primul postulat regulamentar poate fi adus la îndeplinire prin două procedee, și anume:

Unul, cel deja practicat, prin ofițerii absolvenți ai Școlii, cu ocazia serviciului lor la trupă sau la comandamente.

Procedeul acesta este așa de lent față de rapiditatea de astăzi a progresului științei militare, încât se riscă ca doctrina de abia răspândită în armată să devină perimată.

Ineficacitatea lui mai provine și din faptul că ofițerii tineri de Stat-major, neavând nici autoritatea necesară, nici experiență suficientă, nu pot să impună cunoștințele primite în Școală; deci răspândirea lor, și din această cauză, lasă de dorit.

Trebue însă recunoscut că acest sistem are un avantaj incontestabil, acela de a se servi de elemente vii, care pot să acționeze direct, să aplice noile idei, să convingă și să însuflețească, pe cel cu care vin în contact.

Un alt procedeu este publicațiunea. Prin aceasta se obține:

- difuzarea noilor idei, mult mai rapid, ea având loc în acelaș timp cu predarea cursurilor în Școală;*
- ținerea la curent a comandamentelor cu un material intelectual oficial, verificat prin numeroase dezbateri, foarte*

Anexa nr. 6

ISTORICUL ȘCOLII SUPERIOARE DE RĂZBOI,
BUCUREȘTI 1889-1939

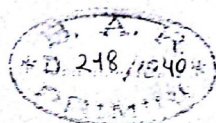
II
170734

Biblioteca Academiei Române
Exemplarul nr. 2.

ISTORICUL
ȘCOALEI SÚPERIOARE DE RAZBOIU
1889-1939.

BUCUREȘTI
1939

NOTE:

1 *Istoria Statului Major General Documente 1859 - 1947*, p. 5.

2 Ioan Scurtu, *Civilizația românească interbelică (1918-1940)*, Editura Fundației România de Măine, București, 2008, p. 24.

3 Școala Superioară de Războiu, *Istoricul Școalei Superioare de Războiu 1889-1939*, București, 1939, p. 376. Din 1919 până în 1939 au fost trimiși să studieze marea artă a războiului la Paris 49 de ofițeri români și la Torino, 8 ofițeri. La același bilanț de activitate științifică, s-a subliniat și vasta literatură militară românească „materializată prin studii profunde și îmbunătățiri materiale de tot felul”.

4 Serviciul Arhivelor Naționale Istorice Centrale (în continuare SANIC), Fond Familia Fălcoianu, dosar nr. 4, fila 1 - 4. Ștefan Fălcoianu (06.06.1835 – 22.01.1905) a absolvit Școala de Stat Major de la Paris în 1862, atașat al Armatei Franceze până în anul 1864; între anii 1870 - 1877 a fost director general al Telegrafelor și Poștelor; în anul 1876 a fost numit membru al Academiei Române, apoi a ocupat funcția de vicepreședinte; din 20.10.1877 a fost numit Șef de Stat Major și a luat parte la acțiunile Armatei Române de la Plevna și Vidin; de la 20.10.1883 a fost director al Căilor Ferate din România; la 10.03.1883 a fost avansat în gradul de general de brigadă; între 23.06.1883 și 13.01.1886 a fost ministru de război și inspector general al școlilor militare în cabinetul Ion Brătianu; la 10.05.1892 a fost avansat în gradul de general de divizie; la 08.06.1894 a fost numit comandant al Corpului I al Armatei Române; la 12.06.1894 a demisionat din armată.

5 „Revista Armatei”, nr. 21-22/1889, pp. 764-765.

6 Academia Militară, Academia Militară Generală, Academia de Înalte Studii Militare, Universitatea Națională de Apărare, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, denumire primită prin Hotărârea de Guvern nr. 969/25 august 2005.

7 Școala Superioară de Războiu, *Istoricul Școalei Superioare de Războiu 1889-1939*, București, 1939, p. 299.

8 *Ibidem*, p. 304.

9 Vezi articolul „80 de ani în slujba comunității academice militare: Buletinul Universității Naționale de Apărare «Carol I» între tradiție și modernitate”, Laura-Rodica Himpă, *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”*, vol. IV, nr. 2/2017, pp. 9 - 16, www.buletinul.unap.ro

10 „Regulamentul Școalei Superioare de Războiu”, în: *Buletinul Școlii Superioare de Războiu*, 1937, nr. 1, aprilie-mai, p. 5. Apariția Buletinului a fost aprobată de Marele Stat Major, nr. 2872/23 ianuarie 1937.

11 *Ibidem*, p. 6.

12 *Ibidem*.

13 Hotărârea Guvernului României nr. 305/23 aprilie 1991.

14 Hotărârea Guvernului României nr. 1027/28 august 2003.

15 Hotărârea Guvernului României nr. 969/25 august 2005.

16 Mircea Mureșan, *Universitatea Națională de Apărare, scurt istoric*, Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2004, p. 11.

17 În ordinea mediilor obținute.

BIBLIOGRAFIE

*** *Arhivele Naționale Militare Române*, Fond Școala Superioară de Războiu.

*** *Arhivele Naționale Române*, Fond Ștefan Fălcoianu.

*** *Buletinul Arhivelor Militare Române 1998-2019*.

*** *Buletinul Școlii Superioare de Războiu 1937-1948*.

*** *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”*.

*** *Monitorul Oficial 1872-2019*.

*** *Monitorul Oastei 1872-1948*.

*** *Revista Armatei 1877-1948*.

*** *Revista de Istorie Militară 2010-2019*.

*** *Revista Fundațiilor Regale 1934-1948*.

*** *Istoria Statului Major General Român. Documente 1859-1947*, Editura Militară, București, 1994.

*** *Istoricul Școalei Superioare de Războiu, București 1889-1939*, Tipografia Școlii Superioare de Războiu, București, 1939.

Caracostea Dumitru, *Aspectul psihologic al războiului*, Editura „Cartea Românească”, București, 1922.

Iorga Nicolae, *Istoria învățământului românesc*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.

Iorga Nicolae, *Istoria armatei românești*, Editura Ministerului de Război, vol. I, II, București, 1931.

Iorga Nicolae, *Stări sufletești și războaie. Lecții la Școala Superioară de Războiu în 1938*, Tipografia Școlii Superioare de Războiu, București, 1939.

Mureșan Mircea, *Universitatea Națională de Apărare, scurt istoric*, Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2004.

Scurtu Ioan, *Civilizația românească interbelică (1918-1940)*, Editura Fundației România de Măine, București, 2008.